

Goed nieuws voor Gewasbescherming

J.C. Zadoks

Herengracht 96 C, 1015BS Amsterdam

Goed nieuws is slecht nieuws. Alleen rampen en narigheden zijn nieuws in de media. Mediamiek bezien is alleen slecht nieuws goed. Waar moeten we dan met ons goede nieuws naar toe? Naar 'Gewasbescherming'? Vooruit dan maar, zo te hooi en te gras uit openbare bronnen, kranten, tijdschriften en rapporten.

Het oppervlaktewater wordt schoner. De belasting van oppervlaktewater met zuurstofbindende stoffen is teruggebracht tot 20% van de waarde in 1970, weliswaar ten koste van miljarden, maar ook met nuttige besparingen. Industriële lozingen van cadmium en zink zijn teruggedrongen tot 10% van de waarde in 1975. Het PCB-gehalte van vet in de aal uit het Ketelmeer is gedaald van circa vijftien milligram per kilo vet rond 1977 tot circa drie in 1993; we mogen bijna weer paling uit het Ketelmeer eten. In de Rijn is de zuurstof terug en de zware metalen zijn zo goed als weg. Er is zelfs een zalm gezien in de Rijn. Ons megariool, de Maas, wordt schoner maar is nog lang niet schoon. De fosfaatafvoer van de Rijn is in tien jaar met 80% gedaald, maar dat is van het goede te veel want nu zou de nieuwe aanwas van platvis in de Noordzee kunnen dalen door fosforgebrek.

De lucht wordt schoner. In 1992 daalde de CO₂ uitstoot van Nederland, dank zij het goede gedrag van de huishoudens, dus van U en mij. Van 1980-1986 daalde de zuurdepositie met 19%. De SO₂ is 'uit de lucht', maar misschien meer dan

wel goed is. Op sommige gronden moeten we nu weer met zwavel bijmesten. De Nederlandse bossen zijn alweer OK verklaard. Het wachten is nu nog op het wegvangen van fijne stofdeeltjes van dieselmotoren en autobandenslijtsel. Dat komt vanzelf als we allemaal telewerken en dus auto's en bussen kunnen afschaffen.

Zelfs de mest wordt minder en schoner. Tussen 1984 en 1990 is het vaderlandse koeienbestand met 670.000 stuks gedaald. Natuurlijke mest bevat tegenwoordig minder zware metalen en varkensmest minder fosfor dan voorheen. Het kunstmestgebruik daalde van 1988-1991 met 25%. Kunt U zich nog dat eredoctoraat herinneren dat de Landbouwhogeschool verleende aan iemand die de N-giften op grasland tot vierhonderd kilo per hectare per jaar wist op te voeren? Dat vonden we toen heel knap. Nu schamen we ons voor dezelfde hoeveelheid.

Het pimperlblauwtje is terug in Brabant en verspreidt zich. De bever is terug in de Biesbos. De roofvogelstand is rijk, na een arme tijd door gechlloreerde koolwaterstoffen en andere ongijs. Zeldzame paddestoelen in vervuilde bossen zijn niet weg, nee, ze zijn slechts verhuisd naar verschraalde wegbermen. In Amsterdam zijn 1106 soorten paddestoelen gevonden, waaronder de uitgestorven (!) *Steccherinum oriophilum*, een korstvormige stekelzwam. Veel korstmossen zijn 'terug van weggeweest'. Een sperwer broedde aan de Herengracht in Am-

sterdam en joeg spreuwen onder de kap van het Centraal Station.

Zo kan ik nog wel even doorgaan! Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen is gedaald tot rond 50% van het peiljaar 1986. De daling in volume ging zelfs sneller dan voorzien in het MJP-G. De emissie daalt langzaam maar gestaag. De daling in afhankelijkheid komt al bijna om de hoek kijken. Honderd ton verpakking met restanten van pesticiden is geruimd door de pesticidenjongens zelf. Het aantal door het College voor Toelating van Bestrijdingsmiddelen behandelde aanvragen voor toelating of verlening bedroeg 1361 landbouwmiddelen in 1993. De proefonthefingen liepen op tot 999. Weg met de achterstand, minder oude en 'vuile' en meer nieuwe en 'schone' middelen.

Zelfs enkele biologische bestrijdingsmiddelen zin toegelaten, zoals het nieuwere baculovirus ter bestrijding van de Florida-mot in kassen en de oudere *Bacillus thuringiensis* tegen rupsenplagen in openbaar groen. Bij *Bt* vergeten we graag even, dat we hier een biologisch verpakt, zeer specifiek maar ook zeer zwaar vergif rondspuiten. De import van exotische, heel gulzige lieveheersbeestjes vinden we nog niet echt leuk, want zij zouden ook inheemse wilde bladluizen kunnen gaan eten. Enger nog, zij zouden vreemde insectenziekten met zich mee kunnen dragen. Zelfs goed nieuws heeft vaak een keerzijde.

Laten we toch maar afspreken dat **goed** nieuws ook goed **nieuws** is.

COLUMN